

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Historico-Theologicae Pertinentes Ad Anteriores
Theses De Gratia, Peccatis Ignorantiae, Probabilitate &
Charitate**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1683?]

Conclusio Nona. Alio titulo præter aßsignatos improbatur impugnatio
doctrinæ nostræ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40464

nem : hanc dicimus vix inveniri in Paganis , illam verò frequentissimè , juxta illud Augustini : *Si autem hi qui naturaliter quæ legis sunt faciunt nondum sunt habendi in numero eorum quos Christi justificat gratia : sed in eorum potius quorum etiam impiorum , nec Deum verum veraciter justique colentium , quadam tamen facta vel legimus , vel novimus vel audimus , que secundam justitiae regulam non solum vituperare non possumus , verum etiam meritò recteque laudamus : quamquam si discutiatur quo sine fiant , vix inveniuntur quæ justitia debitam Laudem , defensionemque mercantur.* De spirit. & litt. cap. 27. quibus verbis innuere videtur Augustinus , et si vix inveniantur in Paganis ejusmodi facta quæ etiam ex parte finis sint laudanda , inveniri tamen aliquando : atque ita patet non omnia infidelium opera esse peccata . Tria equidem huic responsioni objici posse videntur . Primum quod dabitur opus undeque bonum sine Christi gratia . Secundum , quod isti Pagani nesciant istas rationes æternas esse Deum . Tertium , quod responsio videatur adversari huic doctrinæ Augustini , *virtutes cum ad se ipsas referuntur etiam tunc inflatae ac superbae sunt lib. 19. de civit. cap. 25.* Ad primum dicimus , sicuti fides in Christum non habetur nisi ex gratia Christi , & tamen nec illa fides nec illa gratia præviè requirunt fidem Christi quæ gratiam illam impetreret , ita posse in aliquibus Paganis (quamvis id fortè sit rarissimè) reperiendi castam dilectionem rationum æternarum & incommutabilium , idque non nisi ex gratia Christi , et si gratiam illam non impetraret fides in Christum . Ad secundum respondemus , et si non sciant illi Pagani quod illæ rationes sint Deus , loquendo de Deo secundum idæam illam perfectiorem quæ repræsentat ens habens omnes perfectiones , sciant tamen quod illæ rationes sint ens æternum & incommutabile , adeoque quod sint Deus , loquendo de Deo secundum idæam admodum imperfectam & incompletam . Ad tertium , verum est quod virtutes (id est , ipsi habitus vel actus virtutum) relatæ ad seiphas , inflatae sint ac superbae , quia tribuunt sibi ipsis dignitatem finis ultimi saltem actionis , quæ dignitas eis non competit , secus dum virtutes creatæ referuntur ad æternam & incommutabilem rationem virtutis , tunc enim dignitatem finis ultimi tribuunt Enti æterno & incommutabili , prout etiam fit in homine justo , dum ex amore æternæ & incommutabilis justitiae , castitatis , sobrietatis , justæ , castæ & sobriæ vivit . Cæterum ut omnibus illis quæ adversus citata ex Conclusione 10. hic objecta sunt , simul & semel satisfaciāt , respondeo : vel Pagani Deum verum ignorantes possunt habere castam dilectionem erga rationes æternas & incommutabiles , & tunc habemus intentum : vel non possunt habere , sed solummodo cupiditatem ; & tunc dicendum quod Conclusio nostra non agat de ipsorum dilectione erga rationes æternas & incommutabiles , quia tantum agit de casta dilectione erga rationes æternas & incommutabiles .

CONCLUSIO NONA.

Alio titulo præter assignatos improbatim impugnatio doctrinae nostræ.

V Idemus hoc tempore ab Adversariis acris impugnari sententias de referendis actibus in Deum , & obligatione Deum amandi amore predominante , juxta explicationem à nobis datam , quæm sententias Christianæ disciplina relaxativas ab Alexandro VII. & Innocentio XI. condemnatas : & similiter auctores , & libros quibus ejusmodi sententiae ob disciplinæ relaxationem condemnatae defenduntur , non cernimus ab illis perinde culpari , ac auctores vel Theses afferentes antedictas obligations erga Deum . An fortè sentiant periculosius doceri , quod Deus filium in modum quo nos dicimus sit amandus , quæm quod spatio triennii , quadriennii aut quinquennii nequidem semel sit amandus ? An sentiant fidelium moribus plus periculi imminere à Theſibus nostris de Charitate , quas tam acriter oppugnant , quæm ab Amadæo Guimenæo , contrâ quem nil unquam , saltem publicè , eos dicentes audimus ? Mirum certè videtur quod animositatem , quam ostendunt erga dictas sententias de Charitate , non convertant potius in tot alias , non minus reipublicæ :

blicè quām privatis hominibus perniciem adferentes. Quot judices corrupti secunda in-
ter damnatas ab Innocentio XI. Probabiliter existimo judicem posse judicare etiam secundum sen-
tentiam minus probabilem. Quot Epicureos fecit illa : comedere & bibere usque ad satietatem ob
solam voluptatem non est peccatum , modo non obstat valetudini , quia licet potest appetitus naturalis
suis actibus frui ! Quām multos fraternali charitate spoliavit hec : non tenemur proximum diligere
actu interno & formalis ! quām multis proles ad flammas infernales detrusi 35. inter
damnatas de procurando abortu ! Per ejusmodi sententias civitas integra , Provincia aut
Dioecesis tota , & integrum quandoque regnum scandalis involvi potest, in uno superiore
qui per restrictiones mentales num. 26. per Simoniam num. 45. per promotionem indig-
ni aut minus digni num 47. ab Innocentio XI. proscriptas in hujusmodi munia se intrudit
vel per calumnias n. 43. damnatas immerito ab ejusmodi officiis excluditur. Has ceteras
que propositiones ob laxitatem nimiam damnatas , aliasque ejusdem farinae de laxitate
etiam suspectas nec modò videmus , nec ante earum condemnationem vidimus ab Adver-
sariis nostris vel in speciem culpari eā acrimoniam quā culpant sententias nostras de refe-
rendis actibus in Deum , & de obligatione Deum semper moralis quodam modo loquendi
amore predominante amandi. Si liber aliquis aut Theses defendant ejusmodi sententias de
Charitate , contrā hec eorumque auctorem clamatur tanquam contrā totius Theologie
perniciem ; & interea nihil contrā auctores à quibus pernicioſa illa sententia , vel aliae
ipſis affines probantur , defenduntur , inculcantur : nec contra illum quidem qui anno
1645. repetito trigesies octies p̄lō iterum editus , ad minus 20. propositiones , quas
Innocentius XI. scandalosas & in praxi pernicioſas appellat , complectitur. Et quod am-
plius , in ejusmodi sententiarum condemnatarum defensionem ediderunt partem quintam
& sextam speciminis famosi , quod in memoriali Hispanico veluti irrefragabilis au-
toritatis citatur.

PERTINENTIA.

Si gratia sufficiens requiratur ad libertatem , gratia non est gratia , nec magis pro illa
quām pro acquirendo libero arbitrio orandum.

I I.

Si Propositiones 76. damnatae à Pio V. & Gregorio XIII. recte à quibusdam vocentur
Bajanae , quia à majori parte , ut putant , sumenda est denominatio ; quo nomine compel-
lenda erunt 65. à SS. Domino Innocentio XI. condemnatae , sumendo pariter denominatio-
nem à majori parte ?

I I I.

Caramuel dicit : Concludeendum est in materia politica tot esse sententias , quot Rerumpu-
blicarum capita : nec damnandum P. Cotonem , qui adhæsit cummuni Gallorum sententia ;
& rogatus , Quid si effectis Romæ respondit , mutaretur cum aurâ animus , sentire-
mus ut Romæ . Nunquid hic facilis est negare antecedens quām consequentiam ?

I V.

Ad Ecclesia notas spectat doctrina & morum sanctitas : quidam ergo ad Ecclesia notas
spectet doctrina & morum impietatem arguere ?

F I N I S.

8